

ŴOVWIRI WAKUFUMIRA KUCHANYA

**Kali kulemebeka na
Watson Goodman**

**Kaleke kuguliskika —
nkhaulere**

ŴOVWIRI WAKUFUMIRA KUCHANYA

“ŴOVWIRI WAKUFUMIRA KUCHANYA” ni mavesi ghakukolereranako ghakufumira mu mitu yakupambana pambana mu Baibulo. Ine khugomezga kuti Baibulo ndilo lekha likulongosora makora Mazgu gha Chiuta.

Mazgu gha Chiuta ghakufumira kuchanya, ndipo ghakovwira mitima iyo nja njala na nyota kuchita urunji. Usange – munthu wazgoka mtima, kuleka zakwananga, na kuchema fumu Yesu Khristu kuti ndiyo yikhale mkati, mum'tima ndipo nakugomezga na mtima wake wose pa Fumu Yesu Khristu, Fumu yizamkujilo ngola yekha, nakuzuzga chimwemwe na mtende wake mwa uyo wanachipulikano mu mtima wake. Ine nkhwona ivi mu chaka cha 1937, ndipo nkhwenda mu wenenawene na Fumu kufuma nyengo yira mpaka sono. Nkhumchemani mose kuti muthere kwa iye mponoski na Fumu yinu SONO usange mundachitepo na kale ntheura. -Watson Goodman

CHITEMWANO CHA CHIUTA

1

Kweni Chiuta wakuphara kute-
mwa kwa Iyo Mwene uko wakati-
temwa nako, kwakuti, tikava ticali
vakwananga, Khristu wakatifwi-
ra.

-Uaroma 5:8

Kweni cindafike Ciphikiro ca
Paska, Yesu wakamanya kuti ora
lake liza lakufumiramo mu caru
cino na kuya ku Dawiske. Pakuti
wavatemwe vake va muno mu
caru, wakavatemwa kufikira na
ku umariro.

-Yohane 13:1

Na kufuma kwa Yesu Khristu,
mpanikizgi wakugomezgeka, mu-
vere wa vakufwa, na Mukuru wa
vakaronga va caru ca pasi.
Mweneuyo wakutitemwa, ndipo
wakatisutula ku zakwananga zitu

na ndopa zake. -Civumbuzi 1:5

Palive muntu wali na kutemwa
kukuru kwakuruska uku, kwakuti
wavikire pasi umoyo wake cifu-
kwa ca vabali vake.

-Yohane 15:13

Cifukwa Chiuta wakamanca ku-
citemwa caru, rekani wakapereka
Kananda wake, mwakuti yose uyo
wakupulikana nayo wareke kuta-
yika, kweni wavenge na Umoyo
wa muyirayira.

-Yohane 3:16

Yehova wakawoneka kwa iye
patari. Ndakutemwa iwe na kute-
mwa kwa muyirayira; nteura nda-
rutirira na cisungusungu kwa
iwe.

-Yeremiya 31:3

Ndipo kwambura kususkana, camucindindi ca kusopa Chiuta ncikuru: Mweneuyo wakarongoreka mu thupi, wakarunjiskika mu Mzimu, wakawoneka na vangelo, wakapharazgika mu Uamitundu, vakapulikana nayo va mu caru, wakapokerereka kucanya mu ucindami. -1 Timote 3:16

Mu Mtendeko mukava Mazgu, ndipo Mazgu wakavanga pamoza na Chiuta, ndipo Mazgu wakava Chiuta. Ndipo Mazgu wakava thupi, wakakhalanga mukati mwa ise... wakuzura na ucizi na unesko. -Yohane 1:1 na 14

Kweni cose ceneici cikacitikira

mwakuti yafiskike mazgu ayo FUMU yikayowoya na Mprofeti, kuti, ehena, mwali wati wavenge na nthumbo, ndipo wati wababe mwana-mwanarumi, ndipo zina lake vati vamutye Emanueli; ndiko kuti, Chiuta wali nase.

-Mateyu 1:22, 23

Ine na Uadada tiri Yumoza.

-Yohane 10:30

Yesu wakamuzgora, Filipu 'we, kasi ndakhala namwe nyengo yose yeneiyi, ndipo kasi ulive kundimanya? Uyo wawona Ine, wawona na Uadada wuwo: ukuyowoyeraci, Mutirongore Uawiske-mwe? -Yohane 14:9

Yose uyo wakuzomera kuti Yesu ndi Mwana wa Chiuta, Chiuta wakukhala mwa iyo, na iye mwa Chiuta. -1 Yohane 4:15

Ndipo mungelo wakazgora wakati, Mzimu Mutuwa wati wizenge pa iwe, ndipo nkongono za Cikirukuru ziti zikubenekerenge: nteura ceneico citi cibabikenge citi cicemekenge cituwa, Mwana wa Chiuta. -Luka 1:35

Ndipo wacali kuyowoya, henani, bingu lituwa likavabenerera: ndipo henani, lizgu likafuma mu bingu, kuti, uyu ndi Mwana wane wakutemweka, Mweneuyo nkuca nayo; mupulikani Iyo. -Mateyu 17:5

Pakuti kwababika kwa ise mwana, kwa ise kwapika mwanamwanarumi; ufumu tiuvenge pa ciweya cake, zina lake tilivenge "Wawupu Wakuzizwiska, Chiuta Wankongono, Dada Wamuyirayira, Karonga wa Cimango."

-Yesaya 9:6

Iye wakazgora wakati, Ndiyo njani, Fumu, kuti ndipulikane na Iyo? Yesu wakanena nayo, Kumuwona wamuwona, ndiposo Uyu [Mwana wa Chiuta] wakuyowoya nawe ndi Mweneuyo.

-Yohane 9:36, 37

Pakuti mwa Iyo [Yesu Khristu] kukukhalirira mu thupi uzali wose wa Chiuta. -Uakolose 2:9

4 YESU WAKUTIPHARIRA KUTI IYO NINJANI

Ndipo wakanena nayo, Imwe muli va pano pasi, Ine ndiri wa kucanya: imwe muli va caru cino; Ine kuti ndiri wa caru cino cara. Yesu wakati kwa iyo, Inya, inya nadi, nkumunenerani, Abrahamu wakava wandavoko, ndiriko Ine. -Yohane 8:23 na 58

Mwanakazi wakati kwa Iyo, Nkumanya kuti Mesiya wakwiza (Uyo wakutyika Khristu): para wiza Iyo, wizamkutiwuzga vintu vyose. Yesu ngawakunena nayo, Ine nkuyowoya nawe, ndine Mwe neuyo. -Yohane 4:25, 26

Yesu wakati kwa iyo, Ine ndine cingwa ca Umoyo: uyo wakwiza kwa Ine kuti wati wavenge na

njara cara, ndipo uyo wakupulikana na Ine kuti wati womirwen-geso cara. -Yohane 6:35

Yesu wakati kwa iyo, Ine ndine Ciwuka na Umoyo: uyo wakupulikana na Ine, nanga wafwe, wati wavenge wamoyo. -Yohane 11:25

Imwe mukundicema, mukuti, Msambizgi na Fumu: ndipo mukuyowoya makora; cifukwa ndimo ndiriri. -Yohane 13:13

Yesu wakanena nayo, Ine ndine Ntowa, na Unenesko, na Umoyo: palive muntu wakwiza ku Uada-da, kweni mwa Ine pera. -Yohane 14:6

VYAMINTHONDWE VINYAKE IVYO YESU WA KACHITA 5

Ndipo wakanenera mizinda kute ka pasi pa uteka; ndipo wakati wa tora vingwa ivyo vinkonde na somba izo ziviri, wakalaviska kucanya, wakatumbika, ndipo wakati wamenya, wakapereka vingwa ku vasambiri, ndipo vasambiri wakapereka ku mizinda. Ndipo vakarya vose vakakhuta: ndipo vakasora vimenyu ivyo vikakhalapo, vitundu khumi na viviri vyakuzura. Ndipo avo vakarya vakava vanarumi vikwi vinkonde. -Mateyu 14:19-21a

Ndipo Simone wakazgora wakati, Fumu, tatokatoka usiku wose, ndipo tirive kukora na kamo: kweni pa mazgu yinu ndipo-

nyenge mikwawu. Ndipo wakati vacita ceneici, vakazinga somba zinandi comene. -Luka 5:5, 6a

Ndipo ehena, vaciburumutira uvaviri vakakhalanga mu ntowa mu mpepete, ndipo wakati vapulika kuti Yesu wakadumulangapo, vakabangula, wakati, Fumu, mutilengere lusungu, mwa Mwana wa Davide. Ndipo Yesu wakimiri-ra, wakavacema, ndipo wakati, Mukukhumba kuti ndimucitirani? Uakanena nayo, Fumu, kuti maso yitu yajurike. Ndipo Yesu, pakuva na lusungu, wakakwaska masoyavo: ndipo penepapo vakalaviskaso....

-Mateyu 20:30 na 32b-34a

Ndipo kuti lulimi lose luzomere kuti YESU KHRISTU ndi FUMU, ku ucindami wa Ciuta Dawiske.

-Uafilipi 2:11

Chiut a... wayowoya na ise pa umariro wa mazuba aya mu Mwana, Mweneuyo wakamwimika Muhariri wa vyose, mu Mwe neuyoso wakalenga vyaru.

-Uahebere 1:1a, 2

Nteura nyumba yose ya Israyeli yimanyiske kwenekwene, kuti Yesu Uyu, Mweneuyo mukamupayika imwe, Chiuta wali kumwimika FUMU na KHRISTU wuwo.

-Milimo 2:36

Cifukwa ceneici ndico Khristu

wakafwira na kukhaliraso wamoyo, kuti wawe Fumu ya vakufwa na ya vamoyo wuwo.

-Uaroma 14:9

Pakuti mwa Iyo vikalengekera vintu vyose, vya kucanya na vya pa caru, vyakuwoneka na vyambura kuwoneka, manyi ndi vizumbe, manyi ndi maufumu, manyi ndi maweruzgi, manyi ndi mazaza; vintu vyose vyalengeka na Iyo na kulengekera Iyo. -Uakolose 1:16

Chiuta ngwakugomezgeka, mwa Mweneuyo mukacemekera ku wenawene wa Mwana wake Yesu Khristu Fumu yitu.

-1 Uakorinte 1:9

YESU KHRISTU NI MWELUZGI WA BOSE 7

Kweni iwe ukumweruzgiraci mbali wako?... Cifukwa tose tiza-mkwimirira pantazi pa citengo cakweruzgirapo ca Chiuta.

-Uaroma 14:10

Pa maso pa Chiuta, na pa Khristu Yesu, Uyo wizamkweruzga vamoyo na vakufwa, nkukulayizga na Kuwonekaso kwake na Ufumu wake.

-2 Timote 4:1

Kweni para Mwana wa Muntu wati wizenge mu ucindami wake, ... penepapo wizamkukhala pa cizumbe ca ucindami wake: ndipo yizamkuwunjikika pa ntazi zake mitundu yose; ndipo wizamkuva-

patula yumoza yumoza, nga ndi umo muliska wakupatulira mberere ku mbuzi. -Mateyu 25:31, 32

Cifukwa Uawiske kuti vakweruzga muntu nanga njumoza cara, kweni vali kupereka kweruzga kose ku Mwana. -Yohane 5:22

Mu zuu a ilo Chi uta wat i weruzgirenge vyakubisika vya vantu mwa Yesu Khristu, kwakulingana na ivangeli lane. -Uaroma 2:16

Ndipo wakatilangulira kuphazga ku vantu, na kupanikizga kuti Mweneuyo ndiyo ngwakwimikika na Chiuta kuva Mweruzgi wa vamoyo na vakufwa. -Milimo 10:42

8 KUWOMBOKWA KU KWIZIRA MWA KHRISTU YEKHA

Ine ndine Muryango: usange muntu wakunjira pa. Ine, wati waponoskeke, ndipo wati wanjiremo na kufumamo, ndipo wati wasangenge uryero. -Yohane 10:9

Yesu wakanena nayo, Ine ndine Ntowa, na Unenesko, na Umoyo: palive muntu wakwiza ku Uada-da, kweni mwa Ine pera. -Yohane 14:6

Pakuti Chiuta kuti wakatimikira ku ukali cara, kweni kuti tiponoskeke mu Fumu yitu Yesu Khristu. -1 Uatesalonika 5:9

Ndipo wakati wafiskika, waka-vazgokera vose avo vakumupulikira cata wa ciponosko ca muyi-

rayira. Nteuraso wali na nkongono kuvaponoskera nkanira nkanira avo vakusenderera kwa Chiuta mwa Iyo, pakuti wakukhalirira swi kuvaveyerera.

-Uahebere 5:9; 7:25

Cifukwa vose vali kwananga, ndipo valive kufikapo pa ucin-dami wa Chiuta; ndipo vali kurunjiskika kwawanangwa na ucizi wake mu uwombozi uwo uli mwa Yesu Khristu. -Uaroma 3:23, 24

Ndipo muli ciponosko mu munyakeso cara: cifukwa nanga ndi zina linyake palive pasi pa mta-mbo ilo lapika mu vantu, mwa ilo ise tikwenera kuponoskeka.

-Milimo 4:12

KUWOMBOKWA KU KWIZIRA MWA KHRISTU YEKHA 9

Cifukwa ca Iyo rekani muli mwa Khristu Yesu, Mweneuyo wakaticitikirira vinjeru vyakufuma kwa Chiuta, na urunji, na utuva, na kuwombokwa. -I Vakorinte 1:30

Mweneuyo wakajipereka cifukwa ca ise, kuti watiwombole ku ucikana-marango wose, na kuti wajitozgere vantu vakutuviskika kuti vave vake, vakupampukira milimo yiweme. -Tito 2:14

Cifukwa Mwana wa Muntu wakiza kapenja na kuponoska ico cikazgeva. -Luka 19:10

Ndivo vakatiponoska ku mazaza ya cisi, ndipo vakatambuskira ku Ufumu wa Mwana wa kutemwa kwavo; mwa Mweneuyo tiri nako

kuwombokwa kwitu, kugowoke-reka kwa zakwananga zitu.

-Uakolose 1:12b-14

Ndipo vakwimba sumu lupya, vakuti, Uakwenerera ndimwe kutora buku, na kubanula vididimizgo vyake; pakuti mukakomeka, ndipo mukavawombolera kwa Chiuta na ndopa zinu va mu fuko lose na lulimi, na vantu, na mtundu. -Civumbuzi 5:9

Ndipo endaninge mu kute-mwa, umo Khristu nayo wakamutemwerani, ndipo wakajiperekera cifukwa ca ise, cisopo na sembe kwa Chiuta nga ndi kununkira kwa cema. -Uaefeso 5:2

10 SEMBE YA CHIGOWOKELO MUNDOPA ZA YESU

Nteura sono pakurunjiskika na ndopa zake, ipo titi tiponoskekerenge mwa. Iyo comene comene ku ukali. -Uaroma 5:9

Mwa Mweneuyo tiri na uwombozi mu ndopa zake, kugowokereka kwa majuvyo yitu, kwaku lingana na usambazi wa ucizi wake. -Uaefeso 1:7

Uku mukumanya kuti mukawomboleka na vintu vya wanangiko cara, siliva panji golide, ku kakhaliro kinu ka wakawaka, ako kakafuma ku uawiskemwe; kweni na ndopa zakuzirwa, nga nza mwana-mberere wambura kale-

ma na wambura kabanga, inya ndopa za Khristu.

-1 Petros 1:18, 19

Kweni usange tikwenda mu kungweruka, umo Iye wariri mu kungweruka, tiri na wenenawene yumo na yumo, ndipo ndopa za Yesu Mwana wake zikutitozga ku kwananga kose. -1 Yohane 1:7

Asi comene kwakuruska ndopa za Khristu, Mweneuyo mu Mzi-muwa muyirayira wakajipereka wambura kalema kwa Chiuta, ziti ziphotole njuvi zinu ku milimo yakufwa kuti mutevetere Chiuta wamoyo? -Uahebere 9:14

CHIPONOSKO KUFUMIRA MU CHIGOMEZGO MWA KHRISTU 11

Cifukwa muli kuponoskeka na ucizi mu cipulikano; ndipo uko kuti nkwa mwavene cara: ncawanangwa ca Chiuta: kuti nkwa milimo cara, mzire muntu wajikuzge waka. -Uaefeso 2:8, 9

Nteura pakurunjiskika na cipulikano, tive na mtende kwa Chiuta mu Fumu yitu Yesu Khristu.

-Uaroma 5:1

Cifukwa mwa Khristu Yesu kukotoleka kuti nkantu cara, panji nesi kuwura kukotoleka, kweni cipulikano ndico, ico cikucita milimo ya kutemwa. -Uagalatiya 5:6

Pulikana na Fumu Yesu, ndipo uti uponoskeke....

-Milimo 16:31b

Nteura vakanena nayo, Ka tici-teci, kuti tilime milimo ya Chiuta? Yesu wakazgora na kunena navo, Mulimo wa Chiuta ndi uwu, kuti mupulikane na Mweneuyo Iye wali kumutuma.

-Yohane 6:28, 29

Kweni ivi viri kulembeka, mwakuti mupulikane kuti Yesu ndi Khristu, Mwana wa Chiuta; ndiposo mwakuti pakupulikana muvenge na Umoyo mu zina lake.

-Yohane 20:31

Ndinjani Chiuta wakukozgana na Imwe, wakugowokera ubendezi na kujumpa majuvyo ya vakukharako va ciharo cake? Iye kuti wakusungirira ukari wake kwa muyirayira cara cifukwa wakukondwera mu lusungu. -Mika 7:18

Cifukwa lusungu lwinu ndukuru pacanya pa mtambo, magomezgeko yinu yakufika ku mabingu. -Masalmo 108:4

Pakuti umo uliri mtambo kutumtukira pacanya pa caru, nteura ndimo uliri ukuru wa lusungu lwake ku avo vakumopa. Kweni cifundu ca Yehova nca mwaka na mwaka, ndipo cikuya na ku mu-

yirayira pa avo vakumopa; na urunji wake pa vazukuru vavo.

-Masalmo 103:11, 17

Kukhwima kwa lusungu lwa Yehova nta kukureka swi, cisungusungu cake kuti cikumara cara; cikuwoneka cipya namacerocero zuva na zuva; ugomezgeka winu ngukuru.

-Citengero ca Yeremiya 3:22, 23

Kuti ncifukwa ca milimo ya urunji iyo tikacita ise cara, kweni kwakulingana na lusungu lwake, na kusavya kwa kubabikaso, ndi po na kuwereramo kupya uko Mzimu Mutuwa wakatiwerezgeramo. -Tito 3:5

“Zaninge pera, tiranguruke na kupana fundo,” wakuti Yehova: “nanga zakwananga zinu zikuva ngati nziswesi, tizivenge zituva ngati matalala; nanga zive zicesamu ce-e, tizivenge ngati weya wa mberere.”
-Yesaya 1:18

Ndipo Mzimu na Mwali vakuti, Zanga. Ndipo mweneuyo wakupulika watenge, Zanga. Ndipo mweneuyo wali na nyota, wize-nge: mweneuyo wakukhumba, watore Maji ya Umoyo kwawanangwa.
-Civumbuzi 22:17

“Mwe! Imwe mose momirwa na

nyota, zaninge ku maji; na uyo walije ndrama, zanga, ugule urye! Zaninge, gulani vinyo na suru kwambura ndrama, panji mten-go.”
-Yesaya 55:1

Ndipo vasambiri vakavacenya. Kweni para Yesu wakawona wakabidwa mtima, wakanena navo, Tuzomerezgani twana twize kwa Ine; mungatukanizganga: cifukwa Ufumu wa Chiuta ngwa twa nteura.
-Marko 10:14

Zani kwa Ine mose imwe mukulemerwa na kuzotofyeka, ndipo Ine nditi ndimupumuzganinge.
-Mateyu 11:28

14 KUTI BANTHU BOSE MBANA BA CHIUTA CHARA

Mu ceneici ndimo vana va Chiuta vakuvumbukwira, na vana va Satana: yose uyo wakureka kucita urunji kuti ngwa Chiuta cara, panji uyo walive kutemwa mbali wake. -1 Yohane 3:10

Fumanimo mwa ivo, ndipo patukani, ndimo wanenera FUMU, ndipo mungakwaskanga kantu ka ukazuzi; ndipo Ine nditi ndimupokereraninge. -2 Vakorinte 6:17

Cifukwa vose avo vakurongozgeka na Mzimu wa Chiuta, veneavo ndivo mbana va Chiuta. Cifukwa kuti mukapokereraso mzimu wa wuzga wakumofyani

cara; kweni mukapokerera mzi-mu wa wana, mwa weneuwo tikucemerezga, Abba, Uadada.

-Uaroma 8:14, 15

Mwakuti muvenge vambura kalemama na vambura uryarya, vana va Chiuta vambura kabanga kukati mwa muwiro wakubendera na wakupikula, mu weneuwo mukuwoneka nga ndi malumuli mu caru. -Uafilipi 2:15

Kweni vose avo vakamupokerera, wakavapa mazaza yakuvira vana va Chiuta, veneavo vakupulikana mu zina lake.

-Yohane 1:12

KCHIUTA WAKUTI ULI NA ZAKUMWA MOBA 15

Ndipo milimo ya thupi yikuwoneka pa kweru, ndi yeneiyi, uza-yali, ukazuzi, ukwakwa, ... visambizgo vya utesi, sanji, urovevu, vilere, na vyose vya nteura; nkumucenjezgerani nkanira, nga ndi umo nkamuphalirirani kale, kuti veneavo vakucita vya nteura kuti vati vaharengwe Ufumu wa Chiuta cara. -Uagalatiya 5:19-21

Tendenge makora yene nga ndi mu muhanya: mu vitimbaheti na mu urovevu cara, mu maurevi na mu maukwakwa cara, mu zawe na mu wukwa cara. Kweni muvware Fumu Yesu Khristu, ndipo mungayanyaniranga nkanira kukondwe-

reska thupi mu makhumbiro yake. -Uaroma 13:13, 14

Soka kwa avo vakuwuka nama-cerocero comene kuti vangofire kuyakamwa na kulovera, avo vakutandara lisuke vinyo livalove-ve, enya vakutandara papo mpaka usiku! -Yesaya 5:11

Vinyo ndi muhoyeri, cakumwa ca nkongono cikuwuska zawe, uyo wapuruskika naco walije mahara. Ungalaviskanga pa vinyo para ndiswesi, para likunyeketa mu nkombo na kumirwa lipusu-lipusu. Pamanyuma tilirume nga ndi njoka, na kulasa nga ndi cipiri.

-Zintharika 20:1; 23:31, 32

16 KUKHUMBISISKA KWEKHA KUKUKWANIRA CHARA

Ndipo wakanena nayo, Utemwenge Yehova Chiuta wako na mtima wako wose, na mzimu wako wose, na vinjeru vyako vyose.

-Mateyu 22:37, 38a

Muntu wakamucimbirira, na kumujikamira, wakamufumba, Msambizgi muweme, ndicitengeci mwakuti ndihare umoyo wa muyirayira? Yesu wakanena nayo, Ukundizunuliraci muweme? pali ve muweme, kweni Yumoza pera, ndiyo Chiuta. Marango ukuyamanya: Ungakomanga, Ungareva nga, Ungibanga, Ungapanikizganga utesi, Ungazgereranga, Cindika vawuso na vanyoko. Ndipo yura wakanena nayo, Msambizgi,

vyose vyeneivi ndiri kuvisungirira kufuma ku uwukirano wane. Ndi po Yesu pakuti wamulaviske wa kamutemwa, ndipo wakanena nayo, Ukusoverwa cintu cimoza: rutanga ukagule vyose uli navyo, na kuvapa vakavu, ndipo uti uvenge na usambazi kucanya: ndipo wize kandirondezga. Kweni cisko cake cikabwantuka pa mazgu aya, ndipo wakaruta na citima; cifukwa wakava na vyakuveta vinandi.

-Marko 10:17b-22

Yiriko ntowa iyo yikuwoneka ku muntu nga njakunyoroka, kweni umariro wake ndi nyifwa.

-Zintharika 16:25

Mungapusikikanga: Chiuta kuti ngwakusekeka cara; cifukwa ceneico muntu wakumija, ndico wati wavunenge. -Uagalatiya 6:7

Mwa twana twane, mungapurusikikanga na muntu: uyo wakucita urunji ndi murunji, nga ndi umo Iye wariri murunji: uyo wakwananga ngwa Satana; cifukwa Satana wakwananga kufuma kwa kudanga. -1 Yohane 3:7, 8a

Mungapusikikanga: nanga manyi mbazayali, manyi mbakusopa vikoongo, manyi mbarevi, manyi mbauyaya, manyi mbakukazuzgana vanarumi pera, manyi mbankhungu, manyi mbakudokera,

manyi mbarovevu, manyi mbakutuka, panji nesi vakukwapula, kuti vamkuharira Ufumu wa Chiuta cara. -1 Uakorinte 6:9b, 10

Pavavye muntu wamupusikani na mazgu ya mpuwu; pakuti cifukwa ca vyeneivi ukali wa Chiuta ukwiza pa vana va mtafu.

-Uaefeso 5:6

Kweni muvunge vakuyacita mazgu, vakuyapulika waka cara, uku mukujipusikira. -Yakobe 1:22

Cifukwa vanandi vati vizenge mu zina lane, kuti, Ine ndine Khristu; ndipo vati vapuruskenge vanandi. -Mateyu 24:5

Nteura nga ndi umo kwananga kukanjirira mu caru na muntu yumoza, ndipo mu kwananga mukizira nyifwa; ndipo nteura nyifwa yikambukira ku vantu vo se, cifukwa vose vakananga.

-Uaroma 5:12

Ndipo kakhumbiro, para kima, kakubaba kwananga; ndipo kwananga para kwakura, kukubaba nyifwa.

-Yakobe 1:15

Cifukwa kuyanayanira vya thupi ndi nyifwa, kweni kuyanayanira vya mzimu mbumoyo na mte nde. Pakuti kuyanayanira vya thupi mburwani na Chiuta, cifukwa kuti kukulambira Marango

ya Chiuta cara, ndipo nadi kulive kumanya kuyalambira.

-Uaroma 8:6, 7

Mzimu uwo ukwananga utiufwe. Mwana kuti wasuzgike cara cifukwa ca uheni wa vawiske, nanga mbawiske vasuzgike cifukwa ca uheni wa mwana; urunji wa murunji uve pa iye yeka, na uheni wa muheni uve pa iye yeka.

-Ezekiel 18:20

Uyo wakhwima mu urunji tiwakhale na umoyo, kweni uyo wakurondezga uheni watiwafwe.

-Zintharika 11:19

Cifukwa njombe ya kwananga ndi nyifwa.

-Uaroma 6:23a

Wakacemerezga na lizgu likuru, Lazaro, fuma. Uyo wakufwa wakafuma, wakukakika marundi na mawoko na zisanda; ndipo cisko cake cakukakika na citambara. Yesu wakanena nayo, Musutulani, mumureke warutenge.

-Yohane 11:43b, 44

Cifukwa ici ndico Uadada vakunditemwera, pakuti nkuwuvika pasi umoyo wane, mwakuti ndiwutoreso. Palive muntu wakuwuwuskako kwa Ine, kweni nkuwuvika pasi Ine ndamwene. Mazaza ndiri nayo yakuwuvikira pasi, ndiposo mazaza ndiri nayo yakuwutoreraso. -Yohane 10:17, 18a

Ndipo Yesu wakasenderera kufupi wakakwaska mtembo: ndipo vakunyamula vakimirira. Ndipo wakati, Pungwe iwe, nkukunenera, Wuka. Ndipo wakufwa wakhala ukhalo, ndipo wakamba kuyowoya. -Luka 7:14, 15a

Ine ndine Wakudanga na Wakumarira, na Wamoyo; ndipo nka-va wakufwa, ndipo ehena, ndiri wamoyo muyirayira swi, ndipo ndiri na vijuriro vya Nyifwa na Hadesi. -Civumbuzi 1:18

Mulwani wakumarira uyo wati wamarizgike ndi nyifwa.

-1 Uakorinte 15:26a

“[Chiuta wakati] ‘Ungakhalanga na vaciuta vanyake pamaso pane.

‘Ungajicitiranga ceruzgo caku-
vaja, panji cikozgo ca kantu ako
kali mu mtambo kucanya, panji
ca ako kali mu caru pasi, panji
aka kali mu maji pasi pa caru;
ungavisindamiranga ivyo panji
kuvitevetera....

‘Ungazunulanga waka zina la
Yehova Chiuta wako; cifukwa Ye-
hova kuti tiwamupimenge wa-
mbura cifukwa cara uyo wakuzu-
nula waka zina lake.

‘Sunga zuva la sabata livenge
lakupatulika, umo Yehova Chiuta
wako wakulayizgira. Mazuva ya-

nkonde na limo cita, ukorenge
milimo yako yose....

‘Cindika vauso na vanyoko, umo
Yehova Chiuta wako wakuwuz-
gira....

‘Ungakomanga.

‘Ungalevanga.

‘Ungibanga.

‘Ungamuteteranga utesi mun-
yako. Ungadokeranga muwoli wa
munyako, ungadokeranga nyu-
mba ya munyako, munda wake,
panji muteveti wake mwanarumi,
panji mutevetikazi wake, nka-
mbako yake, panji mbunda yake,
panji kantu kanyake ka munya-
ko.’”

-Duteronome 5:7-21

UNGABISAMA CHARA PAMASO PA CHIUTA 21

“Pakuti maso yake yali pacanya pa ntowa za muntu, wakumanya mendero yake yose. Kulije mdima panji mfwiri ukuru mwenemumo vaheni vabisame.” –Job 34:21, 22

Kasi yunji wangabisama mu malo ya udesi kuti ndireke kumuwona, vati? wakuti Yehova. Kasi Ine kuti nkuzura kucanya na pasi cara, vati? wakuti Yehova.

–Yeremiya 23:24

Ndiyenku kutayana na Mzimu winu? Ndicimbirirenu kufumapo pamaso pinu? Usange ndikwerere kucanya, muli kuko! Usange nditandike mpasa yane mu Sheol,

muli kuko! Nanga ndi munkhorwe kwa Imwe kulije mdima, usiku nawo ukuyana na mhanya cifukwa kwa Imwe mdima uli nga ndi kungweruka.

–Masalmo 139:7, 8 na 12

Ndipo kulive cakulengeka ico cikuwura kuwoneka pa maso pake: kweni vyose viri nkhuli na kuvikika pa kweru pa maso ya Mwe-neuyo tamkumupataulira.

–Uahebere 4:13

Cifukwa palive kantu kakubisi ka, ako karekenge kuvumbukwa; panji ako kali mu uzgevu, ako karekenge kumanyikwa na kubulika pa kweru.

–Luka 8:17

CHIRANGO CHAMUYIRAYIRA KWA BANTHU BA USATANA

Mwana wa Muntu wati watume-
nge vangelo vake, ndipo vati va-
yorengemo mu Ufumu wake vyo-
se ivyo vikukhuvazga, na avo va-
kucita ucikana-marango; ndipo
vati vavaponyenge mu njano ya
moto: mwenemumo muti muve-
nge kulira na kuswa mino.

-Mateyu 13:41, 42

Vaheni tivarute ku Sheol, yose
mitundu iyo yikuruwa Chiuta.

-Masalmo 9:17

Kweni na mazgu yeneayo pera
macanya aya yaliko sono, na caru,
viri kulimbikira moto, pa kusu-
ngikira zuva la njeruzgo na pa-

raniko la vantu vacikana-Chiuta.

-2 Petros 3:7

Veneavo vati valangike na pa-
raniko la muyirayira lakufuma ku
cisko ca Fumu, na ku ucindami
wa nkongono zake.

-2 Vatesalonika 1:9

Ndipo usange woko lako panji
rundi lako likukhuvazga iwe, uli-
dumuleko, ulitaye: nkuweme kuti
iwe unjire wakupunduka panji
wakugonta mu Umoyo, kwakuru-
ska kuti uve na mawoko yaviri
panji marundi yaviri uponyeke
mu moto wa muyirayira.

-Mateyu 18:8

Pakuwona kuti wali kutema zuva mwa ilo wamkweruzga caru mu urunji na muntu uyo wali kwimika; ndipo wakapanikizgira vose na ceneici pa kumuwuska ku vakufwa.
-Milimo 17:31

Fumu yikumanya kuvataska ku lwayo avo vakusopa Chiuta, na kusungirira vakubendera mu kulangika kuya kafika ku Zuva la Ceruzgo.
-2 Petros 2:9

Ndipo nga ndi umo kuli kwimikikira vantu kuti vafwe kamoza pera, ndipo penepapo pali Ceruzgo.
-Uaheberere 9:27

Cifukwa tose titi tiwoneke pa citengo cakweruzgirapo ca Kristu;

kuti muntu yose wapokere kwakuyana na ivyo wacita mu thupi.

-2 Uakorinte 5:10a

Mu ceneici ndimo kutemwa kwa fiskikira mwa ise, mwakuti tive na cikanga mu zuva la ceruzgo; pakuti nga ndi umo wariri Iye, nteura ndimo tiriri ise mu caru cino.

-1 Yohane 4:17

Ndipo nkawona vakufwa, varara na vacoko, vakwima pantazi pa cizumbe; ndipo mabuku yakabanulika: ndipo buku linyake likabanulika, ilo ndi Buku la Umoyo: ndipo vakufwa vakeruzgika na ivyo vikalembeka mu mabuku.

-Civumbuzi 20:12

Nteura uyo wakukhumba, kuti ndiyo cara, panji nesi uyo wakucimbira, kweni ndi Chiuta Uyo wakulengera lusungu. -Uaroma 9:16

Cifukwa mukumanya ucizi wa Fumu yitu Yesu Khristu, kuti, nanga wakava musambazi, ndipo uli cifukwa ca imwe wakazgoka mukavu, mwakuti imwe musambazgikire mu ukavu wake.

-2 Uakorinte 8:9

Kweni apo kwananga kukazara, ucizi ndipo ukazara comene kwakuruska: mwakuti, nga ndi umo kwananga kukavusira mu nyifwa, nteuraso ndimo uvusirenge ucizi

mu urunji kuya kafika ku umoyo wa muyirayira mwa Yesu Khristu Fumu yitu. -Uaroma 5:20b, 21

Kweni umo kuriri kupuruka, kuti ndimo ciriri cawanangwa cara. Cifukwa usange vanandi vaka-fwa na kupuruka kwa muntu yumoza, ipo ucizi wa Chiuta, na cawanangwa ca ucizi wa muntu yumoza, uyo ndi Yesu Khristu, vikanana comene comene ku vanandi.

-Uaroma 5:15

Ndipo na nkongono zikuru Uapostole vakapanikizganga na ciwuka ca Fumu Yesu: ndipo ucizi-ukuru ukava pa ivo vose.

-Milimo 4:33

Nteura nyengo za ulemwa uwo Chiuta wali kuzereza; kweni sono wakunenera vantu kuti vose mu malo yose vajanamuke mu mtima. -Milimo 17:30

Nkumuphalirani, Cara: kweni kwambura kuti mujanamuke, mose muti muparanyikenge nteura pera. -Luka 13:3

Ndipo Petros wakanena navo, Janamukani, ndipo mubapatizike muntu yose wa imwe mu zina la Yesu Khristu kuti viheni vyinu vigowokereke; ndipo muti mupokere cawanangwa ca Mzimu Mutuwa. Nteura janamukani, ndipo muwere, kuti viheni vyinu visisiti-

ke, mwakuti zizenge nyengo zakuwerezgamo mtima kufuma ku cisko ca FUMU.

-Milimo 2:38; 3:19

Uyo wakubisa zakwananga zake kuti tiwave na mwavi cara, kweni uyo wakuzizōmera na kuzireka tiwapokere lusungu.

-Zintharika 28:13

Cifukwa citima cakuyana na khumbo la Chiuta cikuticitiska kujanamuka kuya kafika ku ciponosko, uko kuti kukwiza na zgoranya cara: kweni citima ca caru cikucitiska nyifwa.

-2 Uakorinte 7:10

“Kweni usange muheni waku-
zgoka kuwerako ku uheni wake
wose uwo wakacita na kusunga
marango yane yose, ndipo waku-
cita ico ncakunyoroka na cakuru-
njika, wayume nadi; kuti wafwe
cara.” —Ezekiel 18:21

Muheni waside ntowa yake, na
wambura kunyoroka mayano ya-
no yake; wawerere kwa Yehova
mwakuti wamucitire vyalusungu,
kwa Chiuta witu, cifukwa wamku-
gowokera comene. —Yesaya 55:7

Ndipo Yesu, pakuti wawone ci-
pulikano cavo, wakanena na wa-
vinjenje, Wa mwana, zakwananga
zako zagowokereka. —Marko 2:5

Cifukwa usange mukuvagowo-
kera vantu kupuruka kwavo, Ua-
wiskemwe va kucanya navo vati
vamugowokeraninge imwe.

—Mateyu 6:14

Ehena, nkwimirira pa muryango,
na kukhujuska: usange muntu
wangapulika lizgu lane, ndipo wa-
ngajura ku muryango, nditi ndin-
jirenge kwa iyo, ndipo nditi ndo-
neske pamoza nayo, ndipo iye pa-
moza na Ine. —Civumbuzi 3:20

Ndipo kuti kujanamuka kwa
mtima na kugowokereka kwa za-
kwananga kupharazgike mu zina
lake ku mitundu yose, kwamba
ku Yerusalemu. —Luka 24:47

Cifukwa ucizi wa Chiuta wabulika, kwiza na ciponosko ku vantu vose, wakutisambizga kukana uci kana-Chiuta, na makhumbiro ya caru; ndipo kuti mu caru cino ca lero tivenge vakuziza na varunji na vakusopa Chiuta.

-Tito 2:11, 12

Xanayanirani vya kucanya, vya pano pasi cara. -Uakolose 3:2

Ndipo mungavanga na wenenawene na milimo yambura vipasi ya cisi, kweni kwakuruska kuyisuska ndiko. -Uaefeso 5:11

Mungatemwanga caru, panji ne si vintu ivyo viri mu caru. Usange muntu wakutemwa caru, kute-

mwa kwa Uawiske kulimo mwa iyo cara. Pakuti vyose ivyo viri mu caru, makhumbiro ya thupi, na makhumbiro ya maso, na kuthumbwa kwa umoyo uno, kuti nvyakufuma ku Uawiske cara, kweni ku caru. -1 Yohane 2:15, 16

Mwa vanakazi va urevi, kasi mulive kumanya kuti ubali wa caru mbulwani na Chiuta? Nteura uyo wakukhumba kuva mbali wa caru, wakujizgora mulwani wa Chiuta. -Yakobe 4:4

Sambani, mujitoweske; fumyaniko uheni wa milimo yinu pamaso pane; rekani kucita uheni.

-Yesaya 1:16

Nditimupeni mtima upya, na mzimu upya ndivike mukati mwi nu; ndifumyeko mtima wa libwe ku thupi linu na kumupani mti-ma wa nyama. -Ezekiel 36:26

Usange mukumanya kuti Iye ndi murunji, mukumanya kuti yose uyo wakucita urunji nayo ngwakubabika na Iyo. Tikumanya kuti yose uyo ngwakubabika na Chiuta, kuti wakwananga cara; kweni uyo wakababika na Chiuta wakumusunga, ndipo muheni kuti wakumukwaska cara.

-1 Yohane 2:29; 5:18

Kweni mukatuviskika, kweni mukarunjiskika mu zina la Fumu

Yesu Khristu, na mu Mzimu wa Chiuta witu. -1 Uakorinte 6:11b

Yesu wakazgora na kunena nayo, Inya, inya nadi, nkukunenera, Kwambura kuti muntu wababikaso walive kumanya kuwona Ufumu wa Chiuta. -Yohane 3:3

Cifukwa ceneici, usange muntu wali mwa Khristu, nkulengeka kupya; vikorovere viri kuruta; ehena, viri kuzgoka vipya.

-2 Uakorinte 5:17

Apo muli kubabikaso, mu mbuto ya kwanangika cara, kweni yambura kwanangika, na mazgu ya Chiuta ayo nyamoyo ndipo yaku-khalirira. -1 Petros 1:23

KUFWA KUZAKWANANGA - KUWUKASO MWA KHRISTU

29

Ndipo imwe wakamupani Umo-
yo, penepapo mukava vakufwa
mu majuvyo na zakwananga zinu.
Ndipo wakatiwuskira pamoza na
Iyo, ndipo wakatikhalika pamoza
na Iyo mu vyakucanya, mwa Khri-
stu Yesu. -Uaefeso 2:1 na 6

Nteura usange mukawuskika
pamoza na Khristu, penjaninge
vya kucanya, uko kuli Khristu,
wakukhalikika ku woko la marya-
ro la Chiuta. Xanayanirani vya ku-
canya, vya pano pasi cara. Cifu-
kwa muli kufwa, ndipo umoyo
winu uli kubisika pamoza na
Khristu mwa Chiuta. Penepapo

Khristu, Uyo mbumoyo witu, wi-
zamkuwo neka, ndipo namweso
mwizamku wonekera nayo pamo-
za mu ucindami.

-Uakolose 3:1-4

Ndipo avo mba Khristu Yesu
va li kupayika thupi pamoza na
ma khumbiro na maulampalam-
pa yake. Usange tikukhalira umo-
yo na Mzimu, mu Mzimu ndimo
te nderenge. -Uagalatiya 5:24, 25

Nteura namwe mujipime kuti
muli vakufwa ku kwananga, kwe-
ni kuti muli vamoyo kwa Chiuta
mwa Khristu Yesu. -Uaroma 6:11

Ndipo nga ndi umo Moses wakatumputskira njoka mu mapopa, nteura kukwenera kuti Mwana wa Muntu nayo watumputskike: mwakuti yose uyo wakupulikana nayo wavenge na Umoyo wa muyirayira. -Yohane 3:14, 15

Ndipo uwu Mbumoyo wa muyirayira, kuti vumumanyani Imwe, Chiuta Mweneco Yeka, na Yesu Khristu, Mweneuyo mukamutuma. -Yohane 17:3

Kwakuyana na milimo yitu cara, kweni kwakuyana na dazgo lake na ucizi wake, ... kweni uli kurongoreka lero na Kwiza kwa Mponoski witu Khristu Yesu, Mweneu-

yo wakamarizga nyifwa, na kuvu mbula umoyo na kuwura-kuvunda mu ivangeli. -2 Timote 1:9b, 10

Uyo wakupulika mazgu yane na kupulikana na Uyo wakandituma, wali na Umoyo wa muyirayira, ndipo kuti wakwizamo mu njeruzgo cara, kweni wajumpa nyifwa, wanjira mu Umoyo.

-Yohane 5:24b

Uyo wakupulikana na Mwana wali na Umoyo wa muyirayira; kweni uyo wakureka kupulikira Mwana kuti wati wawonenge Umoyo cara, kweni ukali wa Chiuta ukukhala pa iyo.

-Yohane 3:36

Mzimu Iyo wakupanikizga pamoza na mizimu yitu, kuti tiri vana va Chiuta. -Uaroma 8:16

Ndipo cipanikizgo ndi ici, cakuti wakatipa umoyo wa muyirayira, ndipo umoyo weneuwu uli mu Mwana wake. Uyo wali na Mwana waliso na umoyo: uyo walive Mwana wa Chiuta walive umoyo. Vyeneivi ndamulemberani, mwakuti mumanye kuti muli na umoyo wa muyirayira.

-1 Yohane 5:11-13a

Uyo wali na marango yane, ndipo wakuyasungirira, ndiyo wakunditemwa: ndipo uyo wakunditemwa wati watemwekenge na Ua-

dada, ndipo nane nditi ndimutemwenge, na kujivumbulira kwa iyo. -Yohane 14:21

Ndipo cifukwa muli vana, Chiuta wakatuma Mzimu wa Mwana wake mu mitima yitu, kucemereza, Abba, ndiko kuti Uadada.

-Uagalatiya 4:6

Na ceneici tikumanya kuti tikukhala mwa Iyo, na Iye mwa ise, cakuti watipa vya Mzimu wake.

-1 Yohane 4:13

Ndipo mu ceneici tikumanya kuti tikumumanya Iyo, usange tikusunga marango yake.

-1 Yohane 2:3

32 KHRISTU MUKATI WAKUPEREKA KUKONDWA

Kweni sono nkwiza kwa Imwe; ndipo nkuyowoya vyeneivi mu caru, mwakuti vavenge naco cimwemwe cane cakufiskika mwa veneco. -Yohane 17:13

Nditi ndimuwonaniso, ndipo mitima yinu yiti yikondwenge, ndipo palive muntu wakuwuskako kwa imwe cimwemwe cinu.

-Yohane 16:22b

Ndiri kupayikika pamoza na Khristu; kweni ndiri wamoyo; kweni kuti ndineso cara, kweni Khristu ndiyo wakukhalira wamoyo mwa ine; ndipo umoyo uwo nkukhalira nawo sono mu thupi, nkukhalira nawo mu cipulikano

ca mu Mwana wa Chiuta, Uyo wakanditemwa, ndipo wakajipereka cifukwa ca ine. -Uagalatiya 2:20

Cifukwa Ufumu wa Chiuta kuti nkurya na kumwa cara, kweni mburunji na mtende na cimwemwe mu Mzimu Mutuwa.

-Uaroma 14:17

Ndamuyowoyerani vyeneivi, kuti cimwemwe cinu cifiskike.

-Yohane 15:11

Timundirongore ntowa ya umoyo; mkhuto wa kukondwa uli pamaso pinu; mu woko linu la mal-yero muli vyakukondweska vya-muyirayira. -Masalmo 16:11

Kweni usange timureke kupulikira mazgu ya Yehova, na kugarukira marango ya Yehova, pene-papo woko la Yehova litiwuke kwimikana namwe umo likacitira na vasekuru vinu. -1 Samuel 12:15

Kasi mulive kumanya kuti kwa mweneuyo mukujiperekako nga mbazga kuti mumupulikire, mwe-neuyo mukumupulikira ndiyo muli vazga vake? -Uaroma 6:16

Na kumupumuzgani pamoza na ise imwe mukusuzgika, para Fumu Yesu wati wafume kucanya kwiza kavumbukwa pamoza na vangelo va nkongono zake mu dimi la moto, kwiza kavatayira nduzga

avo valive kumanya Chiuta, na avo vakureka kupulikira ivangeli la Fumu yitu Yesu: veneavo vati valangike na paraniko la muyirayira lakufuma ku cisko ca Fumu, na ku ucindami wa nkongono zake. -2 Uatesalonika 1:7-9

“Wonani, nkuvika pamaso pinu muhanya uno tumbiko na ntembo; tumbiko, usange mukupulikira marango ya Yehova Chiuta winu ayo nkumuuzgani muhanya uno, na ntembo, usange nta timupulikire marango ya Yehova Chiuta winu.”

-Deuteronome 11:26-28a

34 KUM'ZOMERA KHRISTU NKHWAKWENERERA

Ndipo kuti lulimi lose luzomere kuti YESU KHRISTU ndi FUMU, ku ucindami wa Chiuta Uawiske.

-Uafilipi 2:11

Nteura yose uyo wandizomere- nge pantazi pa vantu, Ine nane ndimuzomere nge iyo pantazi pa Uadada va kucanya. Kweni yose uyo wandikanenge pantazi pa vantu, Ine nane ndimukanenge iyo pantazi pa Uadada va kucanya.

-Mateyu 10:32, 33

Yakuti, Usange ukumuzomera Yesu na mlomo wako kuti ndiyo Fumu, na kupulikana mu mtima wako kuti Chiuta wakamuwuska

ku vakufwa, uti uponoskeke: pakuti na mtima muntu wakupulikana kufika ku urunji, ndipo na mlomo wakuzomera kufika ku mphonokwa. -Uaroma 10:9, 10

Yose uyo wakukana Mwana, kuti wali na Uawiske cara: uyo wakuzomerezga Mwana, wali na Uawiske wuwo. -1 Yohane 2:23

Cifukwa yose uyo wati wavenge na soni na Ine na mazgu yane, ndipo Mwana wa Muntu wati wavenge nayo na soni, para wakwiza mu ucindami wake, na wa Uawiske, na wa vangelo vatuva.

-Luka 9:26

Muzize, muve maso: murwani winu Satana, nga ndi nkalamo yakuwuruma, wakuyingayinga pakupenja uyo wangamumirimitizga: mweneuyo mikanani nayo vakungangamika mu cipulikano cinu.

-1 Petros 5:8, 9a

Cifukwa mahomwa ya nkondo yitu kuti nga thupi cara; kweni nga nkongono pantazi pa Chiuta yakupankula malinga.

-2 Uakorinte 10:4

Ndipera Yesu ngawakurongozgekera na Mzimu ku Mapopa, mwakuti wayezgeke na Satana. Penepapo Yesu wakanena nayo, Wukapo, Satana: cifukwa kuli ku-

lembeka, Ulambirenge FUMU Chiuta wako, ndipo umutevetere nge Iyo yeka. Penepapo Satana wakamusida; ndipo ehena, vangelolo vakiza, vakamuteveteranga.

-Mateyu 4:1 na 10, 11

Mukhomeskekere mu Fumu, na mu nkongono ya mankharo yake. Vwarani mahomwa yose ya Chiuta, kuti muvunge na nkongono kwimikana na mauryarya ya Satana.

-Uaefeso 6:10b, 11

[Satana] Wakava mbanda kufuma ku mtendeko, ndipo kuti wakwimirira mu unenesko cara, pakuti mwa iyo mulive unenesko.

-Yohane 8:44b

Nteura cifukwa vana mbakwambulako ndopa na thupi, Iye nayoso kwakulingana wakwambulako vyeneivyo; mwakuti mu nyifwa wamuzgore wa waka mweneuyo wakava na nkongono za nyifwa, ndiyo Satana. -Vaheberere 2:14

Ndi njani wati watipatulenge ku kutemwa kwa Khristu? Suzgo kasi, panji urwirwi, panji kuzikizgika, panji njara, panji unkhuli, panji ulwani, panji lupanga? Kweni mu vyose vyeneivi tikuruska comene pa kuvilambikira mwa Uyo wakatitemwa. -Uaroma 8:35 na 37

Kwa veneavo Ine nkukutuma, kuya kajura maso yavo, mwakuti

vajanamukeko ku cisi kwiza ku ungweru, na ku nkongono za Satana kwiza kwa Chiuta, mwakuti vapokere kugowokereka kwa zakwananga, na ciharo mwa avo mbakutuviskika na cipulikano camwa Ine. -Milimo 26:18

Nteura jilambikani kwa Chiuta: kweni yimikani na Satana, ndipo wati wamucimbirani. Sendererani kwa Chiuta, ndipo Iyo wati wasenderere kwa imwe.

-Yakobe 4:7, 8a

Sono ndi nyengo ya kweruzgira caru cino: sono Fumu ya caru cino yiti yitayikenge kuwaro.

-Yohane 12:31

CHITEMWANO CHIKULONGORA UKHRISTU WENECHO

37

Usange nkuyowoya na malulimi ya vantu na ya vangelo, kweni nkuwura kutemwa, ndiri mbata yakulira, panji kumbalo lakupoma.
-1 Uakorinte 13:1

Kweni vipambi vya Mzimu ndi kutemwa, cimwemwe, mtende, kuzizipizga, wezi, uweme, magomezgeko, kuzika, kujikora.
-Uagalatiya 5:22, 23a

Wakayowoyaso nayo kaciviri, Simone, mwana wa Yohane, kasi ukunditemwa? Wakanena nayo, Inya, Fumu, mukumanya kuti nkumutemweskani. Wakanena na-

yo, Liskanga mberere zane.

-Yohane 21:16

Usange mukunditemwa, mwamkusungirira marango yane.

-Yohane 14:15

Ise tikumanya kuti tafumamo mu nyifwa, ndipo tanjira mu umoyo, cifukwa tikutemwa vabali. Uyo wakuwura kutemwa waku-khala mu nyifwa. -1 Yohane 3:14

Kumutemwa Chiuta nceneici, cakuti tisungirire marango yake: ndipo marango yake kuti ngazitu cara.
-1 Yohane 5:3

Mweneuyo wakaperekekerera mampuru yitu, ndipo wakawusikirira kurunjiskika kwitu.

-Varoma 4:25

Ndipo ise tiri vakaboni va vyose vyeneivyo wakacitanga mu caru ca Yudeya na mu Yerusalemu wuwo; Mweneuyoso vakamukoma na kumupayika pa kuni. Mweneuyo Chiuta wakamuwuska yakati yarutapo mazuva yatatu, ndipo wakamuzomerezga kurongoreka pa kweru, ku vantu vose cara, kweni ku vakaboni vakusoreka pakudanga na Chiuta, kwa ise, ta veneise tikarya na kumwa nayo pamoza wakati wawuka ku

vakufwa. -Milimo 10:39-41

Ndipo yakati yarutapo mazuva yankonde na yatatu, vasambiri vake vakavaso mumo, na Tomasi navo pamoza. Yesu wakiza, kwati kwajarika ku miryango, wakimirira mukati, ndipo wakati, Mtende uve namwe. Ndipera ngawakunena na Tomasi, Zanga nawo kuno munwe wako, ndipo uwone mawoko yane; ndipo zanga na woko lako, ndipo ulivikemo mu luvavu lwane: ndipo ungavanga wambura kupulikana, kweni uve wakupulikana. Tomasi wakazgora na kunena nayo, Fumu yane na Chiuta wane! -Yohane 20:26-28

Mungazizwanga na ici: pakuti ora likwiza mu leneilo vose avo vali mu mararo vati vapulike mazgu yake, ndipo vati vafumenge-mo; avo vakacitanga uweme, vati vawukire ku Umoyo; kweni avo va kacitanga uheni, vati vawukire ku njeruzgo. - -Yohane 5:28, 29

Panji kasi mulive kumanya kuti tose ise tikabapatizikira mwa Yesu Khristu, tikabapatizikira mu nyifwa yake? Nteura tikasungika pamoza nayo pa kubapatizikira mu nyifwa: mwakuti nga ndi umo Khristu wakawuskikira ku vakufwa na ucindami wa Uawiske, nteura ndimo nase tenderenge mu upya

wa umoyo. Cifukwa usange tabatikana nayo mu cilinganizgo ca nyifwa yake, ipo titi tivengeso vakubatikana nayo mu cilinganizgo ca kuwuka kwake. Ndipo usange Khristu wali mwa imwe, nanga thupi ndakufwa cifukwa ca kwana-nanga, ndipo uli mzimu ngwa moyo cifukwa ca urunji. Kweni usange Mzimu wa Uyo wakamuwuska Yesu ku vakufwa wakukhala mwa imwe, Mweneuyo wakamuwuska Khristu Yesu ku vakufwa wati wayazgorenge yamoyo na matupi yinu ya mafwiro wuwo na Mzimu wake Uyo wakukhala mwa imwe.

-Uaroma 6:3-5; 8:10, 11

Pakuti yapempura vantu vake na kuvacitira kuwombokwa,... cakuninka ise kuti para tataskika ku woko la valwani vitu, Titeverenge Iyo kwambura wofi, mu utozi na mu kunyoroka pantazi pake mazuva yose.

-Luka 1:68b, 74, 75

Nteura uku tiri na vilayizgano ivi, mwa vakutemweka, tijitozge ku ukazuzi wose wa thupi na wa mzimu, ndipo tifiske utuva mu wofi wa Chiuta. -2 Uakorinte 7:1

Nteura pakumarira, mwa vabali, tikumuveyani na kumuciskani mu Fumu Yesu, kuti nga ndi umo mwapulikira kwa ise umo mu

kwenerera kwenda, na kukondweskwa Chiuta, nga ndi umo mukwendera sono, ndimo mupe kuzarira comene comene. Cifukwa mukumanya umo layizgo liriri ilo tikamupani mu Fumu Yesu. Cifukwa khumbo la Chiuta ndeneili, utuva winu, kuti mupatukeko ku urevi; kuti muntu yose wa imwe wamanye kuva na muwoli wake na wake mu utuva na mu ncindi. Cifukwa Chiuta kuti wakatice-mera ku ukazuzi cara, kweni ku utuva. -1 Uatesolanika 4:1-4, 7

Kweni nga ndi umo wariri mutuva Mweneuyo wakamucemani, ndimo namwe muvire vatuva mu kakhaliro kose. -1 Petros 1:15

Nga ndi umo wakatisorera mwa Iyo caru cikava cindazikike, mwakuti tivenge vatuva na vambura kalema pa maso pake mu kute-mwa. Ndipo muvware muntu mupya, mweneuyo wali kulengeka umo wariri Chiuta mu urunji na mu utuva wa unenesko.

-Uaefeso 1:4; 4:24

Ndipo gurwe wamkuva kwene-kuko, tiwatyike zina, Ntowa Yakupatulika; vakufipirwa nta vamkwendamo, ndipo nanga mbakupusa kuti vapurukirengemo cara.

-Yesaya 35:8

Usange tikuzomera zakwananga zitu, Iye ngwakugomezgeka na

murunji kutigowokera zakwananga zitu, na kutitozga, ku ubendezi wose.

-1 Yohane 1:9

Apo vyeneivi vyose vizamkwengetuka nteura, imwe mukwenera kuva vantu uli mu makhaliro yose yatuva na kusopa-Ciuta.

-2 Petros 3:11

Yezgani kukhala na mtende na vantu vose, na utuva, weneuwu usange muntu walive, kuti wamkuwona Fumu cara.

-Uahebere 12:14

Perekani kwa Yehova ucindami wakwenera zina lake, mulambirani Yehova mu utozi na utuva.

-Masalmo 29:2

Nteura usange imwe, mwa uaheni, mukumanya kuwapa uana vinu vyawanangwa viweme, asi comene kwakuruska Uawiskemwe uakucanya uati uavapenge Mzimu Mutuwa awo uakubaromba?

-Luka 11:13

Ndipo wakati uaromba, yakasunkunika malo mwenemumo ukawunjikana; ndipo uose ukazuzgika na Mzimu Mutuwa, ndipo ukayowoyanga mazgu ya Chiuta na cikanga.

-Milimo 4:31

Kweni imwe kuti muli mu thupi cara, kweni mu mzimu, usange nadi Mzimu wa Chiuta wakukhala mwa imwe. Kweni muntu uyo

walive Mzimu wa Khristu kuti ngwake cara.

-Uaroma 8:9

Nditivike mzimu wane mukati mwinu, na kumuwendeskani mu vilayizgo vyane, ndipo ndicite kuti musunge makora marango yane.

-Ezekiel 36:27

Kweni muti mupokere nkongono, para Mzimu Mutuwa wizira pa imwe: ndipo muti muvenge uapanikizgi vane.

-Milimo 1:8a

Ndipo mungaroveranga vinyo, mwenemumo muli luzokozoko, kweni muzuzgike na Mzimu.

-Uaefeso 5:18

Yehova wali pafupi na avo mba-
kupyoka mu mtima, ndipo waku-
ponoska avo mbamzimu waku-
pera. -Masalmo 34:18

Mwa vakutemweka, mungazu-
kumanga na vipyo ivyo viri mwa
imwe, ivyo vikumwizirani kwiza
kamuyezgani, nga ndi para cintu
ciyeni cikumwirani: kweni mumo
mukusanganira vipyo vya Khristu,
musekerere; mwakuti pa kuvum-
bukwa kwa ucindami wake napo
mwize kasekerera na cimwemwe
cikuru. -1 Petros 4:12, 13

Ndipo wati wafyurenge sozi lose
ku maso yavo; ndipo nyifwa kuti

yiti yivengekoso cara; panji nesi
citengero kuti citi civengekoso ca-
ra, nesi kulira, panji nesi kuvinya:
cifukwa vyakudanga viri kuruta.

-Civumbuzi 21:4

Yesu wakanena nayo, Usange
mungamanya! Vyose nvyā maciti-
ko kwa uyo wakupulikana.

-Marko 9:23

Tamira Yehova, cita uweme.

-Masalmo 37:3a

Kweni penjani nanga Ufumu
wake, na urunji wake; ndipo vyose
vyeneivi viti visazgikirengoko kwa
imwe. -Mateyu 6:33

44   MAPHANGANO KWA ABO BAKUYEZGEKA

Cifukwa mwenemumo Iye wakakomwera pakuyezgeka, waku-
manya kuvovwira avo vakuye-
zgeka.   -Uahebere 2:18

Ndipo Chiuta wa mtende wati
wananyirizgire Satana maluviro
ku marundi yinu kusi.

-Uaroma 16:20a

Para ukwenda mkati mwa maji
Ine tindivenge nawe; mkati mwa
mironga nta yamkukubizga; para
ukwenda mkati mwa moto nta ti-
upyenge.   -Yesaya 43:2a

Palive ciyezgo camukorani kwe-
ni ico nca muntu yose ndipera:
kweni Chiuta ngwa magomezge-
ko, Mweneuyo kuti wati wazome-

re imwe cara kuti muyezgeke kwa-
kujumpa nkongono zinu; kweni
pamo na ciyezgo wati wacite nto-
wa yakufumiramo, kuti muve na
nkongono zakuzizipizgira.

-1 Uakorinte 10:13

Ndipo tikumanya kuti avo va-
kutemwa Chiuta vintu vyose viku-
vacitira uweme pamoza, veneavo
vakucemeka kwakuyana na dazgo
lake.   -Uaroma 8:28

Cifukwa kuti tiri nayo Msofi
Mukuru cara Uyo walive kukunga-
na na uteciteci witu; kweni Uyo
wakayezgeka mu vyose kwakuli-
ngana na ise, kweni wambura
kwananga.   -Uahebere 4:15

Uyo wakutonda wati waharengenge vyeneivi; ndipo nditi ndivenge Chiuta wake, ndipo iye wati wavenge mwana msepuka wane.

-Civumbuzi 21:7

Mweneuyo wakutonda, nditi ndimuzgore cifiyiriro mu Tempele la Chiuta wane, ndipo kuwaro kuti wati wafumirengekoso cara: ndipo nditi ndilembenge pa iyo zina la Chiuta wane, na zina la msumba wa Chiuta wane, Yerusalemu mupya, uwo ukwikha kufuma kucanya kwa Chiuta wane, na zina lane lipya. -Civumbuzi 3:12

Mweneuyo wakutonda wizamku vwarikika nteura pera minjirira yi-

tuva; ndipo kuti nditi ndisirisitenge zina lake mu Buku la Umoyo na kantini kose cara, ndipo nditi ndizomerenge zina lake pa maso pa Uadada, na pa maso pa vangelo vake. -Civumbuzi 3:5

Mweneuyo wakutonda, nditi ndimupenge kuti wakhale na Ine pa cizumbe cane, nteura umo naneso ndiri kutondera ndipo ndiri kukhala navo Uadada pa cizumbe cavo. -Civumbuzi 3:21

Ndipo mweneuyo wakutonda na kusungirira milimo yane kuya ka fika na ku umariro, ndiyo nditi ndimupenge mazaza pa mitundu.

-Civumbuzi 2:26

CHIUTA WAKUYOWOYA NASE ZAKULEKANA NTHENGWA

Uyo yose wakupata muwoli wake, ndipo wakutora munyake, wakureva: ndipo uyo wakutora uyo mfumu wake wamupata wakureva.
-Luka 16:18

Kweni vakutorana nkuvalanga (kuti ndine cara, kweni Fumu), Kuti mwanakazi wareke kupatukana na mfumu wake (kweni usange wapatukako, wakhalenge wambura kutengwaso, panji waphe mane na mfumu wake); ndipo kuti mwanarumi wareka kupata muwoli wake. Mwanakazi wali kukakika nyengo yose mfumu wake wacali wamoyo; kweni usange

mfumu wake wali kufwa, ndi mwanangwa kutengwa uko waku-khumba; kweni mu Fumu pera.

-1 Uakorinte 7:10, 11, 39

Cifukwa mwanakazi uyo wali na mfumu wake wakukakika na dango kwa iyo mumo mfumu wake wariri wamoyo; kweni usange mfumu wake wafwa, wafwatulika ku dango la mfumu wake.

-Uaroma 7:2

Yose uyo wakupata muwoli wake kwambura cifukwa ca urevi, wakumuzgora murevi: ndipo mwe neuyo wakutora uyo wali kupatika wakureva.
-Mateyu 5:32b

Ndipo usange nkuruta kuya kamunozgerani malo, nkwizaso, ndipo ndizamkumupokererani kwa ndamwene; mwakuti uko ndiri Ine, ndiko namweso mukavenge.

-Yohane 14:3

Ndipo penepapo ciwonekenge kucanya cimanyikwiro ca Mwana wa Muntu: ndipo penepapo mitundu yose ya pano pasi yiti yitengerenge, ndipo yiti yiwonenge Mwana wa Muntu wakwiza mu mabingu ya kucanya na nkongono na ucindami ukuru.

-Mateyu 24:30

Mwa vakutemweka, sono tiri vana va Chiuta, ndipo ico titi tive-

nge cicali cindavumbukwe. Tikumanya kuti usange wiza kavumbukwa titi tikozone nayo, pakuti tizamkumuwona nga ndi umo wariri. Ndipo yose uyo wali na cigomezgo ici pa Iyo wakuji-tuviska.

-1 Yohane 3:2, 3a

Imwe namwe muvunge vakunozgeka: pakuti mu ora ilo mulive kuyanayana Mwana wa Muntu wati wize.

-Luka 12:40

Cifukwa Mwana wa Muntu wati wizenge pamoza na vangelo vake mu ucindami wa Uawiske; penepapo wizamkumuwezgera muntu yose kwakuyana na milimo yake.

-Mateyu 16:27

48 MAZGU GHA CHIUTA

Kucanya na pasi viti vimarengere: kweni mazgu yane yati yamarengere cara. -Luka 21:33

Cifukwa mazgu ya uprofeti kuti yakiza na khumbo la muntu cara: kweni vantu vakayowoyanga ayo yakafumanga kwa Chiuta, paku-khuvirizgika na Mzimu Mutuwa.

-2 Petros 1:21

Maiembo yose yakuperekeka na Chiuta yakwanduliraso kusambizga, na kucenya, na kunozga, na kulanga uko kuli mu urunji.

-2 Timote 3:16

Mazgu yinu ndi nyali ku marundi yane na muliko wamu ntowa yane. -Masalmo 119:105

KULOMBA NA KUGOWOKERA

Uadada vitu mwa va kucanya, Litumbikike zina linu. Ufumu winu wize. Khumbo linu licitike pano pasi, nga nkucanya. Mutipe lero kurya kwitu kwa lero. Ndipo mutigowokere mateu yitu, umo nase tavagowokerera va mateu vitu. Ndipo mungatitoreranga mu kuyezgeka, kweni mutitaske kwa Muheni. Cifukwa usange muku-vagowokera vantu kupuruka kwavo, Uawiskemwe va kucanya navo vati vamugowokeraninge imwe. Kweni usange mukuwura kuvagowokera vantu kupuruka kwavo, Uawiskemwe navo kuti vati vagowokerenge kupuruka kwinu cara. -Mateyu 6:9-15

NTHOWA YA CHIUTA YA CHIPONOSYO

Nkhukhumba Mponoski.

Cifukwa vose vali kwananga, ndipo valive kufikapo pa ucin-da mi wa Chiuta. -Uaroma 3:23

Yesu wakandifwira.

Pakuti Khristu nayo wakako-mwera zakwananga kamoza, murunji cifukwa ca vakube-ndera, mwakuti watitorere kwa Chiuta. -1 Petros 3:18a

Nkhwenerera kulapa na kuwera ko ku zakwananga zane.

Nteura njanamukani, ndipo mu were, kuti viheni vyinu vi-sisitike. -Milimo 3:19a

Nkhwenerera kupokera

Yesu na chigomezgo.

Kweni vose avo vakamupoke-re ra, wakavapa mazaza yaku-vira vana va Chiuta, veneavo vakupulikana mu zina lake.

-Yohane 1:12

Ningawa na kufikapo mtima na kuponoskeka kwane.

Uyo wali na Mwana waliso na umoyo. -1 Yohane 5:12a

Uyo wakupulika mazgu yane na kupulikana na Uyo wakandi-tuma, wali na Umoyo wa muyira-yira, ndipo kuti wakwizamo mu nje ruzgo cara, kweni wajumpa nyi fwa, wanjira mu Umoyo.

-1 Yohane 5:24b

Published in numerous languages by World Missionary Press as God supplies funds in answer to prayer. If you would like more copies for careful distribution, write in English to:

World Missionary Press, Inc.
P.O. Box 120
New Paris, IN 46553-0120 USA

Malawi

TUW

The Bible text used is from *Mazgu Ya Ciuta*,
©1978 United Bible Societies. Used by permission.

www.wmpress.org

2-08

283 Tumbuka HFA